

Стандарди и класификације

За прикупљање података, израчунавање индекса и објављивање резултата индустријске производње од јануара 2013. користе се нови стандарди: БиХ класификација дјелатности КД БиХ 2010 (базирана на ЕУ NACE Rev.2.) и БиХ номенклатура индустријских производа НИП БиХ 2010 (базирана на ЕУ PRODCOM листи 2010).

На основу историјских података (прикупљених и обрађених према раније важећим стандардима) Агенција за статистику БиХ и ентитетске статистичке институције извршили су прерачунавање мјесечних серија индекса индустријске производње за период 2006. до 2012. на нове стандарде. Формирана је серија мјесечних индекса за све те године према новој класификацији дјелатности. Прерачунавање временских серија извршено је за ниво подручја и области дјелатности, те за ниво главних индустријских група (ГИГ).

Прикупљање података

Федерални завод за статистику ФБиХ (ФЗС ФБиХ), Републички завод за статистику РС (РЗС РС) и Експозитура Агенције за статистику БиХ у Брчко Дистрикту (ЕБД) спроводе мјесечно истраживање индустријске производње на подручјима њихове одговорности користећи заједнички упитник (ИНД-1) и усаглашено упутство за попуњавање. Кроз ово истраживање прикупљају се подаци о обиму производње на нивоу појединачног производа, дефинисаног у НИП БиХ 2010. Статистичке институције врше улазну контролу и едитовање улазних података које користе за рачунање индекса и достављају податке Агенцији. Агенција израчунава и објављује индексе за ниво БиХ.

Рокови достављања првих (прелиминарних) података БХАС-у су:

- ФЗС ФБиХ - до 17. у мјесецу за претходни мјесец
- РЗС РС - до 19. у мјесецу за претходни мјесец
- ЕБД - до 18. у мјесецу за претходни мјесец

Рок за достављање ревидираних података је мјесец дана након рока за прелиминарне податке. Подаци за јануар достављају се са неколико дана закашњења због неопходних годишњих прерачунавања података.

Обухват мјесечног истраживања по економским дјелатностима

Индекс обима индустријске производње (ИПИ) обухвата дјелатности које су разврстане у сљедећа подручја КД БиХ 2010:

- В - Вађење руда и камена
- С - Прерађивачка индустрија
- D - Производња и снабдијевање електричном енергијом и гасом.

Сагласно ЕУ СТС пропису бр. 1165/98 и 1893/2006 сљедеће дјелатности не улазе у обрачун индекса индустријске производње:

Област 36 - Сакупљање, пречишћавање и снабдијевање водом
Грана 35.3 - Производња и снабдијевање паром и климатизација

Агрегати главних индустријских група (ГИГ)

Индекси за ГИГ агрегате израчунавају се на истим методом као и индекси по дјелатностима, само се производи групишу према претежној употреби производа унутар области и гране дјелатности из класификације КД БиХ 2010 (ЕУ NACE Rev.2). За израчунавање индекса за ГИГ агрегате (ЕУ MIGs) примјењују се нове дефиниције ради усклађивања са статистичким стандардима ЕУ.

Standards and Classifications

For data collecting, calculating and publishing the results of the industrial production index from January 2013, new standards are used: BiH Classification of Activities KD BiH 2010 (based on the EU NACE Rev. 2.) and BiH Nomenclature of Industrial Products NIP BiH 2010 (based on the EU PRODCOM list 2010).

On the basis of historical data (collected and processed according to the previously relevant standards), the Agency and entity institutes for statistics recalculated monthly series of industrial production indices for the period 2006 – 2012, according to the new standards. Series of monthly indices were formed for all these years according to the new Classification of Activities. Recalculation of the time series is carried out at the level of the sections and divisions of activity, and at the level of the Main Industrial Groups (MIGs).

Data collection

Institute for Statistics of Federation of BiH (FZS FBiH), Institute for Statistics of Republika Srpska (RZS RS) and the Agency for Statistics of BiH Branch office in Brcko District (EBD) conduct monthly survey on industrial production in their competence areas using a common questionnaire (IND-1), as well as unified Instruction for filling in the questionnaire. Through this survey, data are collected on the production volume at the level of individual products, as defined by NIP BiH 2010. Statistical institutes perform input control and editing of input data and use it to calculate the indices and submit data to the Agency. The Agency calculates and publishes indices for BiH.

The deadlines for submitting the preliminary data to the BHAS:

- FZS FBiH – by the 17th in a month for the previous month
- RZS RS - by the 19th in a month for the previous month
- EBD - by the 18th in a month for the previous month

The deadline for submitting the revised data is one month after the deadline for submitting the preliminary data. Data for January are delivered with a few days of delay because of the necessary annual recalculations of the data.

Coverage of monthly survey by economic activities

Industrial production index (IPI) covers activities classified into the following sections of the KD BiH 2010:

- B - Mining and quarrying
- C - Manufacturing
- D – Electricity and gas supply

In line with EU STS Regulation No. 1165/98 and 1893/2006, the following activities are excluded from the industrial production index calculation:

Division 36 - Water collection, treatment and supply
Group 35.3 – Steam and air conditioning supply

Main Industrial Grouping (MIGs) aggregates

Indices for MIG aggregates are calculated by the same method as the indices by activities save for the fact that the products are grouped according to the predominant use of the products within the division and groups of KD BiH 2010 (EU NACE Rev. 2). To calculate the index for MIG aggregates, new definitions are applied with aim of harmonization with the EU statistical standards.

- Ал **Производи за међуфазну потрошњу:** области и гране КД БиХ 2010: 07 – 09, 10.6, 10.9, 13.1 – 13.3, 16, 17, 20.1 – 20.3, 20.5, 20.6, 22 – 24, 25.5 – 25.7, 25.9, 26.1, 26.8, 27.1 – 27.4 и 27.9
- АЕ **Енергија:** области КД БиХ 2010: 05, 06, 19 и 35 (искључујући 35.3)
- ББ **Капитални производи:** области и гране КД БиХ 2010: 25.1 – 25.4, 26.2, 26.3, 26.5, 26.6, 28, 29, 30.1 – 30.4, 32.5 и 33
- ЦД **Трајни производи за широку потрошњу:** области и гране КД БиХ 2010: 26.4, 26.7, 27.5, 30.9, 31, 32.1 и 32.2
- ЦН **Нетрајни производи за широку потрошњу:** области и гране КД БиХ 2010: 10.1 – 10.5, 10.7, 10.8, 11, 12, 13.9, 14, 15, 18, 20.4, 21, 32.3, 32.4 и 32.9.

Приказивање серија индекса

У складу са препорукама Еуростата, десезонирање и календарско прилагођавање се врши методом TRAMO-SEATS у DEMETRA окружењу на мјесечној серији изворних индекса индустријске производње. Продужавање серије индекса додавањем нових мјесечних запажања за сваки идући мјесец може, због карактеристика примјене методе, проузроковати исправке већ објављених десезонираних и календарски прилагођених индекса за неколико мјесеци уназад.

Десезонирани индекси

Појам десезонирани индекси подразумијева да су подаци прилагођени за сезону и календарске дане. У складу с препорукама Eurostata подаци који се упоређују с подацима од претходног мјесеца (мјесечно поређење према терминологији и пракси Eurostata) презентирају се у десезонираном облику индекса индустријске производње или из њих израчунаних стопа раста.

Календарски прилагођени индекси

Појам календарски прилагођени индекси подразумијева да су подаци прилагођени за утицај календарских и радних дана. У складу с препорукама Eurostata подаци који се упоређују с подацима од истог периода претходне године (годишње поређење према терминологији и пракси Eurostata) презентирају се у календарски прилагођеном облику индекса индустријске производње или из њих израчунаних стопа раста.

АИ **Интермедиате гоодс:** тхе КД БиХ 2010 дивисионс анд групс: 07 – 09, 10.6, 10.9, 13.1 – 13.3, 16, 17, 20.1 – 20.3, 20.5, 20.6, 22 – 24, 25.5 – 25.7, 25.9, 26.1, 26.8, 27.1 – 27.4 анд 27.9

АЕ **Енергу:** тхе КД БиХ 2010 дивисионс: 05, 06, 19 анд 35 (екл. 35.3)

ББ **Цапитал гоодс:** тхе КД БиХ 2010 дивисионс анд групс: 25.1 – 25.4, 26.2, 26.3, 26.5, 26.6, 28, 29, 30.1 – 30.4, 32.5 анд 33

ЦД **Цонсумер дураблес:** тхе КД БиХ 2010 дивисионс анд групс: 26.4, 26.7, 27.5, 30.9, 31, 32.1 анд 32.2

ЦН **Цонсумер нон-дураблес:** тхе КД БиХ 2010 дивисионс анд групс: 10.1 – 10.5, 10.7, 10.8, 11, 12, 13.9, 14, 15, 18, 20.4, 21, 32.3, 32.4 анд 32.9.

Индекс сериес пресентатион

In accordance with the Eurostat's Recommendations, seasonal adjustment and working-day adjustment has been done by using the TRAMO-SEATS method in DEMETRA environment on the monthly series of original industrial production indices. Extending indices series by adding new monthly observations for each month could, because of the applied method characteristics, cause subsequent corrections of already published seasonally and working-day adjusted indices for several months backwards.

Seasonally adjusted indices

The term seasonally adjusted indices indicates that the data are adjusted for both seasonal and working-day effects. In line with the Eurostat's Recommendations, data that are compared with the data from the previous month (monthly comparison with Eurostat terminology and practices) are presented in a seasonally adjusted form of industrial production indices or their growth rates.

Working-day adjusted indices

The term working-day adjusted indices indicate that the data are adjusted only for working-day effects. In line with the Eurostat's Recommendations, data that are compared with data from the same period of the previous year (the annual comparison by Eurostat terminology and practices) are presented in a working-day adjusted form of industrial production indices or in their growth rates.

Издаје и штампа Агенција за статистику Босне и Херцеговине, 71000 Сарајево, Зелених беретки 26
Published and printed by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Телефон/Phone: +387 (33) 220 626 * Телефакс/Telefax: +387 (33) 220 622
Електронска пошта/E-mail: bhas@bhas.ba * Интернетска страница/Web site: <http://www.bhas.ba>

Одговара директор Зденко Милиновић
Person responsible: Zdenko Milinović, Director General

Саопштење приредили: Наташа Лучић, Фахир Канлић, Белма Месиховић, Радомир Мутабџија
Prepared by: Ms. Nataša Lučić, Mr. Fahir Kanlić, Ms. Belma Mesihović, Mr. Radomir Mutabadžija

Штампа: 150 примјерака / 150 copies printed
Подаци из овог саопштења објављују се и на интернету
First Release data are also published on the Internet
